

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту і логістики

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

**на тему: Підвищення конкурентоспроможності підприємства
шляхом впровадження продуктивних інновацій**

ШИФР КРБ. МІЛ.1.481-03.1.2

Здобувач _____

Керівник _____

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від 17.05.2023 р., протокол № 15

Завідувач

кафедри менеджменту і логістики _____ Ірина СЕДІКОВА

(підпис)

Одеса – 2023 р.

Одеський національний технологічний університет	
Факультет	Менеджменту, маркетингу, логістики та публічного адміністрування
Кафедра	Менеджменту і логістики
Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	073 – Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Завідувач кафедри МіЛ

_____ (підпис)

“ ___ ” _____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА ЗДОБУВАЧА

Бабій Анастасії Іванівні
(прізвище, ім'я та по-батькові студента)

1. Тема роботи: «Підвищення конкурентоспроможності підприємства шляхом впровадження продуктивних інновацій» затвердженою наказом по університету від 23.08.2022 р. № 481-03.

2. Термін здачі студентом закінченої роботи 01.06.2023 р.

3. Вихідні дані роботи: звіти діяльності підприємства, законодавчі акти, статистичні збірники, наукові публікації вчених менеджерів та економістів.

4. Зміст кваліфікаційної роботи бакалавра. РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ. 1.1. Економічна сутність поняття, фактори та методи оцінки конкурентоспроможності продукції 1.2. Ключові методи оцінки конкурентоспроможності та особливості введення інновацій. Висновки до розділу 1. РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗА РАХУНОК ВВЕДЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ ІННОВАЦІЙ 2.1. Загальна характеристика та аналіз фінансово-господарської діяльності фірми «Домінанта» МПП, Готель «Лондон» 2.2. Аналіз конкурентних позицій підприємства 2.3. Оцінка та аналіз інноваційної діяльності підприємства. Висновки до розділу 2. РОЗДІЛ 3. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ У ДІЯЛЬНІСТЬ ФІРМИ «ДОМІНАНТА» МПП, ГОТЕЛЬ «ЛОНДОН» 3.1. Проєкт впровадження інноваційного продукту на підприємстві 3.2. Економічне обґрунтування доцільності реалізації запропонованого проєкту. Висновки до розділу 3.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) таблиць 15, рисунків 4.

6. Консультанти по роботі, із зазначенням розділів проєкту, що стосуються їх:

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Нормаконтроль	Левчук Ю.С.		

7. Дата видачі завдання 25.02.2023 р.

Керівник

_____ (підпис)

Завдання прийняв до виконання

_____ (підпис)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Проходження комплексної практики	25.02. - 14.03.	виконано
2	Захист звіту з практики	15.03 – 17.03	виконано
3	Розробка теоретичного розділу	18.03 – 31.03	виконано
4	Розробка аналітичного розділу	1.04 – 15.04	виконано
5	Розробка проєктного розділу	16.04 – 30.04	виконано
6	Розробка інших складових кваліфікаційної роботи	03.05 – 07.05	виконано
7	Розгляд науковим керівником чорнового варіанту кваліфікаційної роботи	08.05 – 11.05	виконано
8	Доопрацювання роботи з урахуванням пропозицій наукового керівника та підготовка її у чистовому варіанті	12.05 – 15.05	виконано
9	Розгляд науковим керівником чистового варіанту кваліфікаційної роботи та підготовка до малого захисту	17.05 – 19.05	виконано
10	Нормоконтроль роботи	20.05 – 27.05	виконано
11	Перевірка роботи на плагіат	22.05 – 29.05	виконано
12	Малий захист та доробка роботи по результатах малого захисту	24.05 – 31.05	виконано
13	Передача роботи завідувачу кафедри для отримання дозволу на захист	03.06 – 12.06	виконано
14	Передача роботи декану факультету для отримання дозволу на захист	05.06 – 20.06	виконано
15	Зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи	08.06 – 23.06	виконано
16	Захист кваліфікаційної роботи	14.06 – 26.06	виконано

Здобувач _____

(підпис)

Керівник роботи _____

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Актуальність теми обумовлена тим, що в сучасному ринковому середовищі конкуренція є ключовим фактором, що підштовхує підприємства до постійного удосконалення своєї діяльності, збереження популярності серед споживачів та збільшення своїх шансів на успіх на ринку. Конкуренентоспроможність підприємств визначається їх успішністю та здатністю боротися за споживачів на конкретному ринку.

У першому розділі **«Теоретичні аспекти підвищення конкурентоспроможності продукції»** визначено економічну сутність поняття конкурентоспроможності продукції, проаналізовано методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності продукції, удосконалено схему показників, що визначають рівень конкурентоспроможності продукції підприємства.

У другому розділі **«Дослідження забезпечення конкурентоспроможності підприємства за рахунок введення продуктивних інновацій»** проаналізовано фінансово-економічний стан підприємства, окреслено проблеми щодо рівня конкурентоспроможності підприємства.

У третьому розділі **«Пропозиції щодо впровадження інноваційного продукту у діяльність фірми «Домінанта» МПП, Готель «Лондон»** запропоновано проєкт впровадження інноваційного продукту, здійснено характеристику проєкту з введення продуктової інновації, обґрунтовано необхідність впровадження інноваційного продукту у діяльність фірми, здійснено економічне обґрунтування доцільності реалізації запропонованого проєкту та спрогнозовано зміну рівня конкурентоспроможності підприємства.

Кваліфікаційна робота бакалавра містить 68 сторінок, 16 таблиць, 10 рисунків. Перелік посилань нараховує 35 найменувань.

Ключові слова: конкурентоспроможність, конкурентоспроможність продукції, продуктова інновація, інноваційна діяльність.

SUMMARY

The first section defined the economic essence of the concept of product competitiveness was determined, methodical approaches to evaluating product competitiveness were analyzed, the scheme of indicators that determine the level of competitiveness of an enterprise's products was improved.

The second section analyzed the financial and economic state of the enterprise is analyzed, problems related to the level of competitiveness of the enterprise are outlined.

The third section suggested the project of introducing an innovative product was proposed, the characterization of the project for the introduction of product innovation was carried out, the necessity of introducing an innovative product into the company's activities was substantiated, the economic justification of the feasibility of implementing the proposed project was carried out, and a change in the level of the enterprise's competitiveness was predicted.

The bachelor's thesis contains 68 pages, 16 tables, 10 drawings. The list of links includes 35 name.

Key words: competitiveness, product competitiveness, product innovation, innovative activity.

ЗМІСТ

ВСТУП	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ	
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	
1.1. Економічна сутність поняття та фактори конкурентоспроможності продукції.....	Error! Bookmark not defined.
1.2. Ключові методи оцінки конкурентоспроможності та особливості введення інновацій.....	Error! Bookmark not defined.
Висновки до розділу 1.....	Error! Bookmark not defined.
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	
ЗА РАХУНОК ВВЕДЕННЯ ПРОДУКТОВИХ ІННОВАЦІЙ ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	
2.1. Загальна характеристика та аналіз фінансово-господарської діяльності фірми «Домінанта» МПП, Готель «Лондон».....	Error! Bookmark not defined.
2.2. Аналіз конкурентних позицій підприємства	Error! Bookmark not defined.
2.3. Оцінка та аналіз інноваційної діяльності підприємства.....	Error! Bookmark not defined.
Висновки до розділу 2.....	Error! Bookmark not defined.
РОЗДІЛ 3. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО	
ПРОДУКТУ У ДІЯЛЬНІСТЬ ФІРМИ «ДОМІНАНТА» МПП, ГОТЕЛЬ	
«ЛОНДОН»	
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	
3.1. Проєкт впровадження інноваційного продукту на підприємстві.....	Error! Bookmark not defined.
3.2. Економічне обґрунтування доцільності реалізації запропонованого проєкту.....	Error! Bookmark not defined.
Висновки до розділу 3.....	Error! Bookmark not defined.
ВИСНОВКИ	7
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	9

ВИСНОВКИ

1. Конкуренція - це невід'ємна складова суспільства, яка стимулює людей до досягнення кращих результатів і підвищення ефективності своїх дій. Вона виступає як механізм, який змушує людей бути творчими, постійно розвиватися та вдосконалювати свої навички і знання.

2. Конкурентоспроможність продукції залежить від відповідності вимогам стандартів та здатності виробників адаптуватися до змін споживчих вимог, а також від таких факторів, як якість, ціна, технології, маркетинг, екологічна безпека, логістика та персонал.

3. Для формування та підвищення конкурентоспроможності продукції потрібно ефективно використовувати можливості підприємства та оцінювати її конкурентоспроможність. Для цього можна застосовувати різні методи оцінки. Щодо інноваційного розвитку підприємства, то він полягає у врахуванні різних складових та потенціалу підприємства для створення ефективної стратегії розвитку та підвищення конкурентоспроможності.

4. PEST-аналіз показав, що економічні та політико-правові фактори мають ключовий вплив на фірму. SWOT-аналіз вказав на потребу в активізації маркетингу, оптимізації витрат та підвищенні кваліфікації персоналу. Фірмі важливо бути гнучкою та адаптуватись до змін на ринку та потреб споживачів.

5. Індикатори інноваційної активності фірми «Домінанта» МПП, Готель «Лондон» свідчать про погіршення результативності використання наукових ресурсів у виробничому процесі. Незважаючи на збільшення витрат на інновації, компанія не впроваджує нові власні розробки та зменшує кількість використовуваних придбаних розробок, що може вказувати на неефективне використання ресурсів компанією.

6. Для покращення конкурентоспроможності готелю «Лондон»

рекомендується активно використовувати продуктові інновації, створювати унікальні сервіси, створювати незабутні враження та застосовувати новітні технології. Використання інтернет-технологій дозволить покращити присутність готелю в онлайн-середовищі та забезпечити зручний спосіб взаємодії з клієнтами, включаючи можливість бронювання номерів та отримання інформації про готель. Рекомендовано розробку мобільного додатку «BookLondon Hotel», що допоможе готелю отримати більше прибутку та зайняти лідируючі позиції на ринку готельних послуг у регіоні.

7. Реалізація інноваційного проєкту у діяльність фірми «Домінанта» МПП, Готель «Лондон» відкриє можливості для залучення інвестиційного ресурсу в розмірі 4243,55 тис. грн. При цьому очікується отримання чистого прибутку від реалізації проєкту в розмірі 13740,29 тис. грн. Індекс прибутковості на інвестований капітал складатиме 3.24. Проєкт є прибутковим та рекомендованим до впровадження, оскільки показує високу ефективність та потенційно забезпечує значний прибуток від вкладеного капіталу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Balabash O. The role of entrepreneurship in strategic management of the tourism industry. *Journal of Entrepreneurship Education*, 2019. Volume 22. Issue 2.
2. Management von Innovation und Wachstum. Edited by Fruhwald C., Gabler. Gabler Verlag, 2012. 347 p.
3. Антоненко К. Оцінка конкурентоспроможності економіки України на світових ринках. *Стратегія розвитку України*, 2014. № 1. С. 15 - 18.
4. Антощенкова В.В. Конкурентоспроможність як основа ефективної національної економіки. *Вісник Харків. нац. техн. ун-ту сіл. госп-ва ім. П. Василенка*. Харків. ХНТУСГ, 2019. Вип. 200: Екон. науки. С. 84 - 95.
5. Балабаш О. С. Управління конкурентоспроможністю підприємства готельного бізнесу на засадах процесного підходу. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2019/268/pdf/31-43.pdf>.
6. Брич В. Я., Снігур Х. А. Роль інновацій у підвищенні конкурентоспроможності підприємства: гносеологічні позиції. URL: https://econ.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/39/2018/03/Visnuk_12_R-2.pdf#page=16.
7. Бурденюк Т. Г. Конкурентоспроможність як об'єкт стратегічного аналізу. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*, 2015. Вип. 14. Ч. 2. С. 138 - 141.
8. Вишневський В.П., Єгоров І.Ю., Ляшенко В.І., Антонюк В.П., Князєв С.І., Підоричева І.Ю., Ковчуга Л.І. До питання про Стратегію інноваційного розвитку України або якою має бути Стратегія інноваційного розвитку України. *Вісник економічної науки України*, 2018. № 2 (35). С. 183-198.
9. Всесвітня рада по туризму і подорожам (WTTC). URL: <https://wttc.org>.

10. Всесвітня туристична організація ООН (UNWTO). URL: <https://www.unwto.org>.
11. Галасюк С. С. Динаміка розвитку підприємств готельного господарства України. Туризм і рекреація: наука, освіта, практика: тези доповідей Всеукраїнської науковопрактичної конференції. Мукачево, 2018. 60 - 63 с.
12. Ганаба М.Д. Якість як основний критерій виробництва конкурентоспроможної продукції. Економіка АПК, 2016. №9. С. 108 - 113.
13. Гарачук Ю. О. Підвищення ефективності діяльності підприємства за рахунок управління конкурентоспроможністю. Актуальні проблеми економіки, 2008. №2. С. 60 - 66.
14. Грабовська І. В. Роль інновацій в забезпеченні конкурентоспроможності та сталого розвитку промислових підприємств. URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/8139/1/1.pdf>. DOI: 10.31891/2307-5740-2019-272-4-1-12-17.
15. Гудзинський О. Д. Управління формуванням конкурентоспроможного потенціалу підприємств (теоретико-методологічний аспект). Київ.ІПК ДСЗУ, 2010. 212 с.
16. Давиденко І. В. Ушатова А. В. Питання визначення якості готельних послуг. Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Дніпро, 2017. НО «Перспектива», Ч. 1. 78 - 81 с.
17. Дієва Н. М., Дедіков О. І. Фінансовий аналіз: Навч посібн. Київ. ЦНЛ, 2017. 328 с.
18. Дюков И. И. Стратегия развития бизнеса. PEST-анализ. 2017. №3. 45 - 47 с.
19. Кириленко Л. Конкурентоспроможність як категорія ринкової економіки. Вісник Київського національного університету імені Тараса

Шевченка. Економіка, 2011. № 124 - 125. С. 49 - 52.

20. Ковчуга Л.І. Проблеми активізації інноваційних процесів на промислових підприємствах України. Управління економікою: теорія та практика. П'яті Чумаченківські читання: зб. наук. пр. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2016. С. 212 - 220.

21. Козлова А. С., Бреусова Е. А. Конкурентоспособность гостиничного бизнеса и факторы, влияющие на нее. Научно-методический электронный журнал «Концепт», 2017. №7 (июль). URL: <http://e-koncept.ru/2017/170164.htm>.

22. Колесов О. С. Підвищення рівня конкурентоспроможності продукції як основна ціль виробничого менеджменту. Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки, 2012. № 4 (70). Т. 2. С. 111 - 115.

23. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення. Одеса. Атлант, 2013. 470 с.

24. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення. Одеса. Атлант, 2013. 470 с.

25. Куденко Н. В. Ключові фактори успіху в галузі та компетенції підприємства. Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. унт ім. В. Гетьмана» Київ. КНЕУ, 2011. Спец. вип.: Маркетингова освіта в Україні. С. 223 - 235.

26. Ляшенко В.І., Ковчуга Л.І. Рівень інноваційної діяльності промислових підприємств: методичний підхід до оцінки. Економіка промисловості, 2018. № 4 (84). С. 87 - 101.

27. Машталер О. В. Стан інновацій в Україні та їх вплив на позиції конкурентоспроможності в глобальній економіці. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2020/15.pdf. DOI: 10.32702/23066814.2020.24.96.

28. Непочатенко В. О. Covid-19 і туризм: аналіз ситуації та економічні шляхи виходу з кризи. Ефективна економіка. Умань, 2020. № 7. URL:

<http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8079>

29. Николук О. М. Етимологія та сутність поняття «конкурентоспроможність підприємства». Вісник ЖДТУ. Економічні науки, 2011. № 1 (55). С. 246 - 249.

30. Про інноваційну діяльність: Закон України № 40-IV від 04.07.2002 р. Дата оновлення: 05.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

31. Сичова І. Ю., Терещенко Е. Ю. Пандемія коронавірусу як основний ризик для туристичного бізнесу. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2020/6_23_ukr/26.pdf.

32. Цюцюпа С. В. Вплив конкуренції на інноваційну діяльність підприємства. URL: <https://snku.krok.edu.ua/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/167/229>. DOI: 10.31732/2663-2209-2019-53-221-229.

33. Чорна М.В., Глухова С.В. Стратегічні напрями інноваційної діяльності. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг, 2012. Вип. 1(1). С. 210 - 216.

34. Чорна М.В., Глухова С.В. Стратегічні напрями інноваційної діяльності. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг, 2012. Вип. 1(1). С. 210 - 216.

35. Шульга М. О. Управління конкурентоспроможним потенціалом підприємств харчової промисловості: дис. канд. екон. наук: 08.00.04. Херсон, Херсонський національний технічний ун-т, 2015. 211 с.